

LIFE / FIT FOR REACH

Renginio tikslas ir aktualumas

Dr. Jolita Kruopienė, KTU APINI

Popietė su asociacijomis

„Pramonės sauga prasideda nuo žinių: asociacijų atsakomybė ir galimybės“

2025-06-02

The project “Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution” (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

13:00 –13:10	Renginio tikslas ir aktualumas. Dr. Jolita Kruopienė, KTU APINI
13:10 –13:40	Saugus cheminių medžiagų naudojimas pagal REACH ir CLP bei šių reglamentų aktualijos. Otilija Špūrienė, Aplinkos apsaugos agentūra
13:40 –14:00	FitForREACH2 galimybės: ką projektas gali pasiūlyti įmonėms ir asociacijoms. Dr. Edgaras Stunžėnas, KTU APINI
14:00 –14:20	Kavos pertraukėlė
14:20 –15:00	Diskusija: asociacijų poreikiai ir vaidmuo
15:00 –15:30	Apibendrinimas: kaip veikiame toliau? Lina Gelažienė, Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras
15:30	Renginio pabaiga

LIFE / FIT FOR REACH

LIFE FitforREACH-2:

**Apie pramonę
ir įmones**

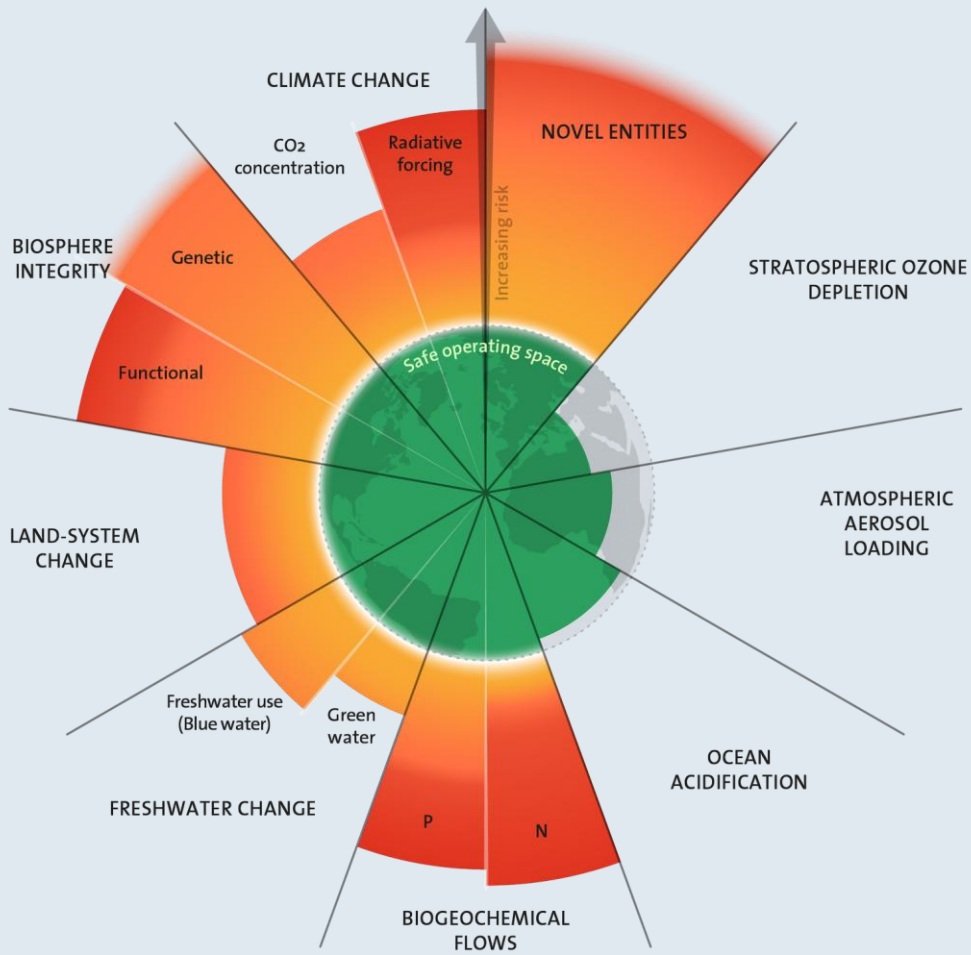
Cheminių medžiagų rizikos valdymas ir alternatyvų vertinimas:
priemonės ir geriausia praktika, padedanti siekti **žiedžiškumo**,
kurti tvaresnius produktus ir išvengti neefektyvaus pakeitimo

2023 10 – 2027 09

The project “Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution” (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

Kodėl?

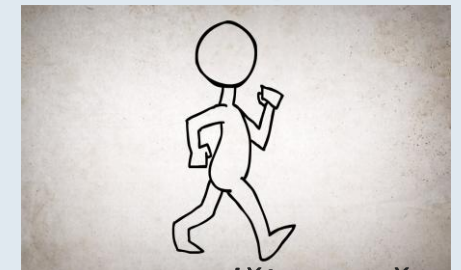
Klimato kaita

Cheminės medžiagos

Biojvairovė

Cheminės medžiagos aplinkoje

Cheminės medžiagos žmonėse

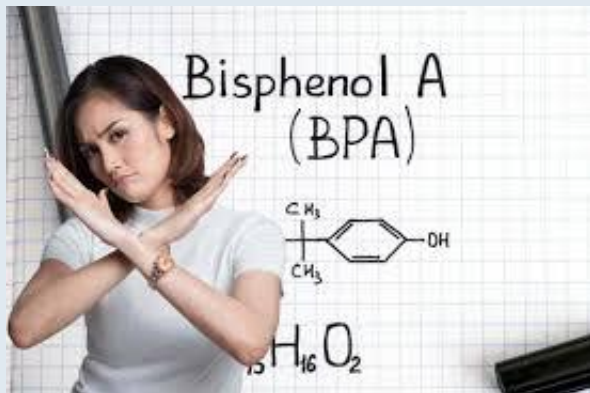
The project "Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution" (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

LIFE / FIT FOR REACH

Pramoninių emisijų dir.
2024 ⇒ 2026

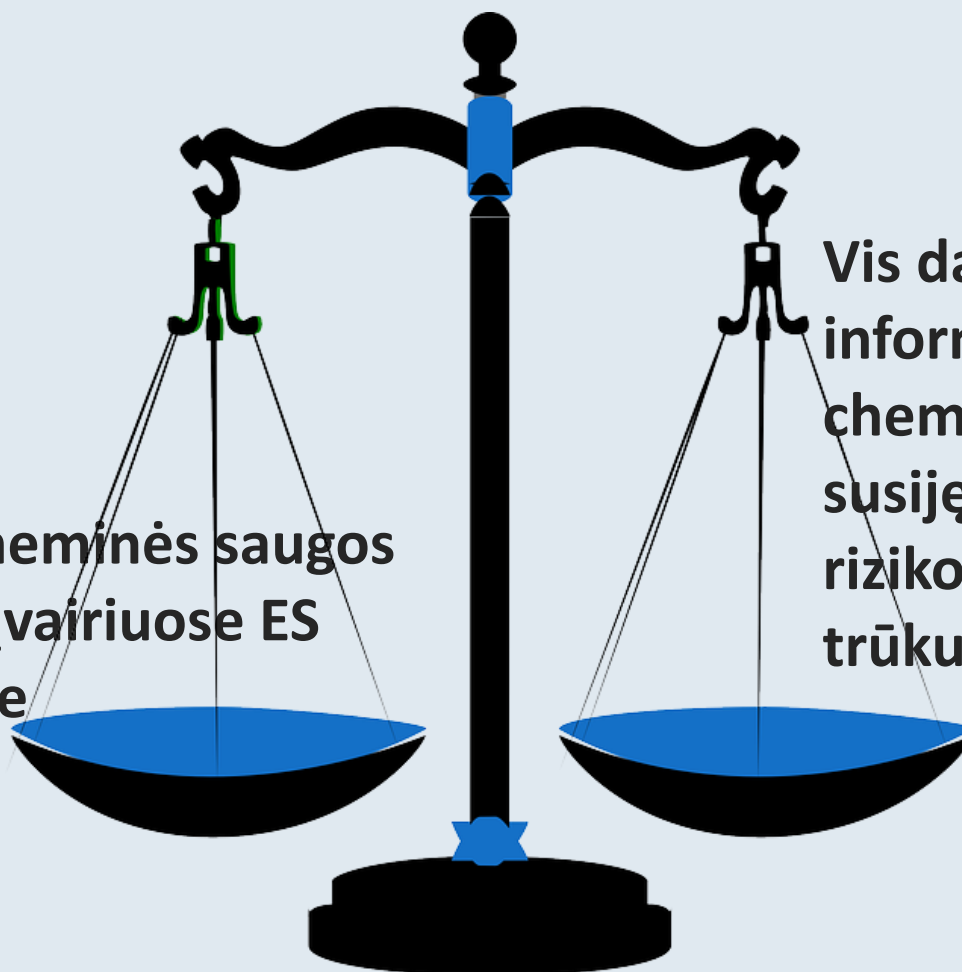
Kodėl?

Reglamentavimas:

BPA ↓, kiti bisfenoliai ↑

Didėjantys cheminės saugos
reikalavimai įvairiuose ES
teisės aktuose

Vis dar menkas
informuotumas apie
cheminę riziką bei su tuo
susiję cheminių medžiagų
rizikos valdymo sistemų
trūkumai įmonėse

The project "Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution" (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

LIFE / FIT FOR REACH

Tikslas

- Bendras projekto tikslas – inicijuoti arba patobulinti **cheminių medžiagų rizikos valdymo sistemų diegimą** (mažose ir vidutinėse) įmonėse.

Cheminių medžiagų rizikos valdymo elementai turėtų tapti įmonės standartinių praktikų dalimi, dėl ko sumažėtų pavojingų medžiagų naudojimas, išmetimai ir poveikis.

- Antras svarbus tikslas – **sumažinti pavojingų medžiagų naudojimą** ir su juo susijusį poveikį žmonėms bei aplinkai, **inicijuojant ir lydint šių medžiagų pakeitimą** saugesnėmis ir tvaresnėmis alternatyvomis.

Tikslinės grupės

- **Tikslinė FFR-2 grupė** yra **galutiniai medžiagų ir mišinių naudotojai**, įskaitant paslaugų teikėjus ir mišinių gamintojus.
- Bendradarbiaujant su kita tiksline grupe - **atliekų sektoriaus įmonėmis** - bus nagrinėjamos galimybės identifikuoti atliekose esančias pavojingas medžiagas ir kaip ši informacija galėtų pakeisti rūšiavimo ir apdorojimo praktiką, kad antrinės medžiagos taptų švaresnės, plėstųsi rinkos.

Geografija

Kartojimas kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse, pvz, Vengrijoje, Slovakijoje, Čekijoje ir Serbijoje

The project “Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution” (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

LIFE / FIT FOR REACH

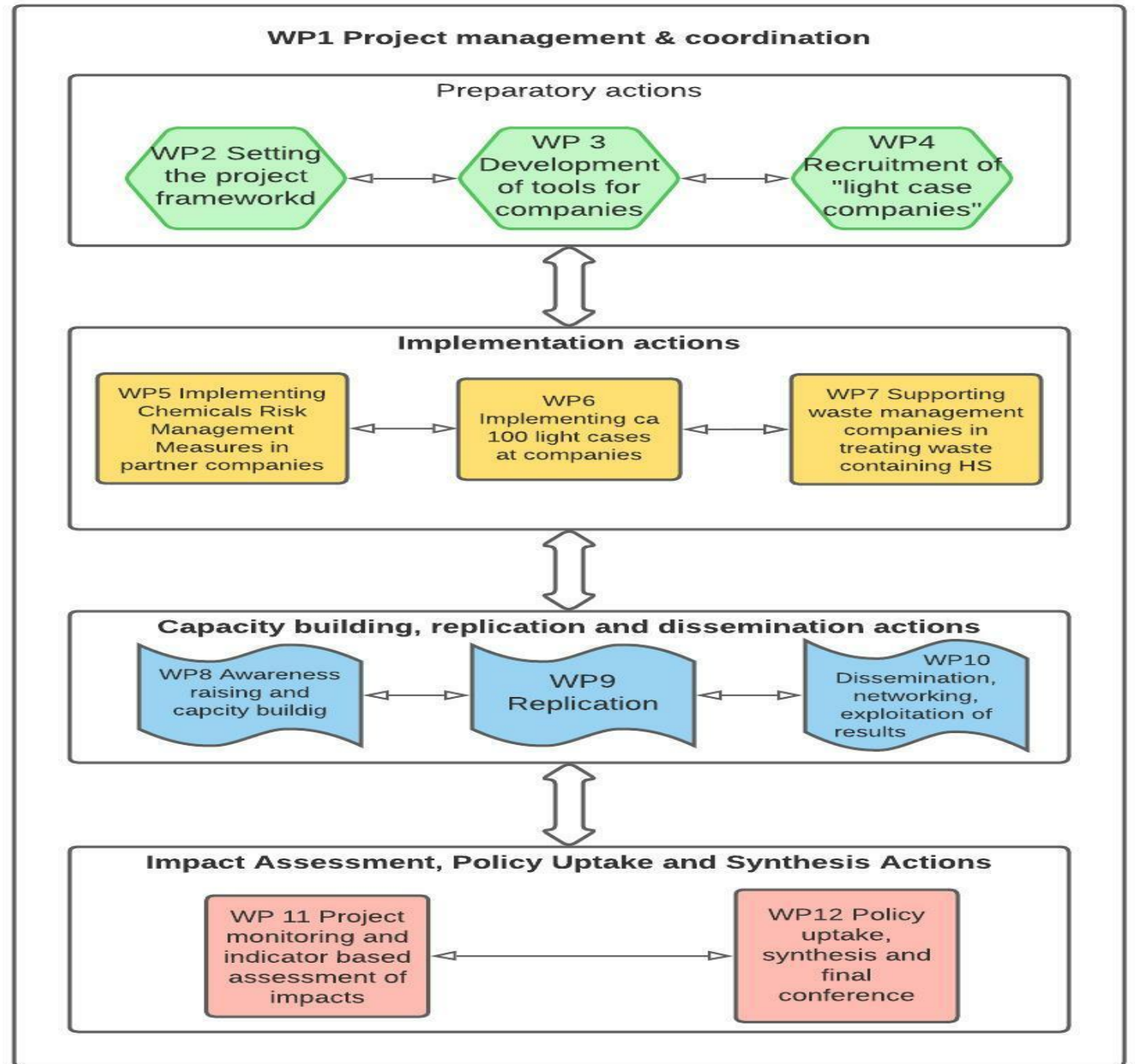

Konsorciumas

- 16 partnerių
- 9 ekspertinės organizacijos:
  - COO BEF EE, BEF LV, KTU APINI (LT), POMInnO (PL)
  - Hendrikson (EE), ECC (LV), ECAT (LT), L-ICHP (Łukasiewicz Industrial Chemistry Institute, PL), LASUA (LV)
- 7 įmonės:
  - Scanfil OÜ, Estija – galutinis naudotojas
  - Paldiski Tsingipada (ZincPot), Estija – galutinis naudotojas
  - KVIST, Latvija – galutinis naudotojas
  - Kinetics Nail Systems, Latvija – mišinių gamintojas
  - BalticFloc, Latvija – galutinis naudotojas
  - Art Glacio, Lietuva – galutinis naudotojas
  - Elgama Electronics, Lietuva – galutinis naudotojas.

Darbo planas

Parengiamosios veiklos

- WP1: **Projekto valdymas ir koordinavimas**

- WP2: **Projekto pagrindo sudarymas**

- Su cheminėmis medžiagomis (ChM) susijusios nacionalinės ir ES politikos apžvalga, strateginės ChM rizikos valdymo sistemos kūrimas.

- Esamų rekomendacijų, informacijos ir mokymo medžiagos iš FFR1 ir kitų šaltinių peržiūra, būtinų (naujų) gebėjimų ir kompetencijų kūrimas projekto komandoje įvairiais ChM, klimato ir žiediško aspektais.

- Pramonės partnerių paruošimas atvejų įgyvendinimui

- WP3 **Cheminių medžiagų valdymo įrankių kūrimas įmonėms**

- Esamų ChM valdymo priemonių peržiūra, spragų įvertinimas ir ekspertų komandos darbo plano rengimas.

- Esamų spragų užpildymas, sukuriant: i) ChM apskaitos priemonę (Access pagr.), ii) konkrečiam vaidmeniui tiekimo grandinėje skirtas gaires (vadovėlius), iii) gaminių projektavimo ir tiekimo grandinės valdymo įrankių rinkinį, iv) alternatyvų vertinimo metodą, v) gaires, kaip struktūrizuotą ChM rizikos valdymą padaryti aiškesnę aplinkos vadybos sistemose ir standartuose.

- WP4 **„Nedidelių atvejų“ suradimas Baltijos šalyse ir Lenkijoje**

Informacinių lankstinukų, informacinių biuletenių rengimas ir informacinių dienų rengimas Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, siekiant pritraukti įmones (mišinių gamintojus, galutinius cheminių medžiagų vartotojus) dalyvauti projekte, gebėjimų ugdymo programoje ir įgyvendinti rizikos valdymo priemones įmonėse.

Įgyvendinimas

- **WP5: Cheminių medžiagų rizikos (CRM) valdymo priemonių įgyvendinimas 7 įmonėse partnerėse**

- CRM tobulinimas įmonėse, atsižvelgiant į tris aspektus: i) CRM integravimas į (aplinkos) valdymo sistemas; ii) parama konkrečioms veikloms, pvz., susijusioms su pirkimo kriterijais, tikslų kūrimu ar taršos mažinimo priemonėmis; ir iii) pagalba pavojingų medžiagų ar mišinių pakeitimui.

- Komunikacijos tobulinimas tiekimo grandinėje, analizuojant esamus trūkumus tiek raštu (SDS, deklaracijos ar neformalizuoti dokumentai ir kt.), tiek diskutuojant su tiekėjais ar klientais.

- Geriausios praktikos atvejų apibendrinimas tolesnei sklaidai.

- **WP6 Apie 100 „nedidelių atvejų“ įgyvendinimas įmonėse Baltijos šalyse ir Lenkijoje**

- Įmonėms, surastoms WP4, CRM status quo įvertinimas ir individualių diegimo planų parengimas, atvejų įgyvendinimas.

- Pasiekimų dokumentavimas ir geriausios praktikos pavyzdžiai sklaidai bei atkartojimui.

- **WP7: Pagalba atliekų tvarkymo įmonėms, tvarkančioms atliekas, kuriose yra pavojingų medžiagų**

- Didinti atliekų tvarkymo sektoriaus informuotumą ir supratimą apie atliekose esančias ChM ir jų poveikį antrinių medžiagų kokybei.

- Metodinės ir praktinės paramos teikimas sektoriui Baltijos šalyse ir Lenkijoje,

- Konkrečių veiklų įgyvendinimas įmonėse.

- Tinklų kūrimas su ekspertais, valdžios institucijomis ir atliekų tvarkymo įmonėmis per asociaciją „Hazard Waste Europe“ ir kitas tarptautines ar nacionalines asociacijas, kad būtų galima keistis patirtimi ChM ir žiedinės ekonomikos klausimais.

Gebėjimų stiprinimas, perkėlimas ir sklaida

- **WP8: Informuotumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas**

- Peržiūrėtos mokymo medžiagos parengimas naudojimui.

- Mokymai įmonių darbuotojams, **pramonės asociacijoms**, studentams ir žurnalistams.

- **WP9: Rezultatų perkėlimas/ platinimas**

- Didesnis akcentas CRM aplinkos vadybos sistemose ir standartuose (EMAS, ISO14000) – verslo asociacijoms, dirbančioms su AVS Europoje (EMAS) ir visame pasaulyje (ISO), per INEM.org tinklą.

- Veiklų atkartojimas įmonėse kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse: Vengrijoje, Slovakijoje, Čekijoje ir Serbijoje.

- Informaciniai renginiai ir medžiaga;

- Dėstytojus apmokymas;

- Inicijuoti veiklas su įmonėmis.

- **WP10: Rezultatų sklaida, tarptautinis bendradarbiavimas**

- Užtikrinti bendrą projekto atpažįstamumą ir matomumą, informuoti apie projektą ir jo pasiekimus. Projekto išvadų, pasiekimų ir rezultatų sklaida suinteresuotosioms šalims.

- Tinklų kūrimas su pramone, politikos formuotojais, ekspertų ir mokslinių tyrimų bendruomene, kitais LIFE projektais ir Europos Sąjungos (ir ne tik) pilietinės visuomenės atstovais.

- Projekto rezultatų sklaida – moksliniai/žurnalistiniai straipsniai.

Poveikio vertinimas, politikos įgyvendinimas ir sintezė

- WP11: **Projekto stebėseną ir rodikliais pagrįstą poveikio vertinimą**

- Vertinti projekto poveikį aplinkai, t. y. pavojingų medžiagų išmetimai per visą gyvavimo ciklą (gamybos procesai, naudojimas bei atliekų apdorojimas).

- Stebėti ir vertinti padidėjusį projekto įmonių (partnerių ir papildomų įmonių) gebėjimą diegti CRM savo įmonėse.

- WP12: **Žinutė politikos formavimui, sintezė ir baigiamoji konferencija**

- Perduoti projekto darbo CRM srityje išvadas, taip pat įmonių geriausios praktikos atvejus

- Apibendrinančios ataskaitos parengimas ir baigiamosios konferencijos suorganizavimas.

Renginio tikslas

- **Pristatyti FIT FOR REACH 2 projektą ir galimybes**, kurias jis siūlo pramonės įmonių asociacijoms bei jų nariams cheminių medžiagų rizikos valdymo (CRM) klausimais.
- **Sustiprinti asociacijų vaidmenį** kaip svarbių žinių šaltinių savo sektoriui – skatinti, kad jose atsirastų **kontaktiniai asmenys** cheminių medžiagų temoms.
- **Įvertinti asociacijų ir jų narių poreikius** dėl cheminių medžiagų valdymo: kokių žinių, įrankių ar pagalbos jiems trūksta, kaip dažnai jie susiduria su šiais klausimais.
- **Diskutuoti dėl ilgalaikio bendradarbiavimo modelio**, kuris leistų asociacijoms gauti aktualią informaciją, mokytis, naudoti sektorinius įrankius bei perduoti žinias savo nariams.
- **Pradėti pasirengimą gebėjimų stiprinimo programai**: numatyti mokymų temas, formatus, dokumentus ar priemones, kurios būtų naudingos konkrečioms sektoriams.

Partners

LIFE / FIT FOR REACH

The project “Chemicals Risk Management and Assessment of Alternatives: Tools and best practices to support circularity, create more sustainable products and avoid regrettable substitution” (LIFE FitForREACH2, No. 101113947 — LIFE22-ENV-EE-LIFE FitforREACH-2) is co-financed with the contribution of the LIFE Programme of the European Union.